

A Fővárosi Ítéltábla a **Dr. Sugár Frigyes** Ügyvédi Iroda (I.rendű felperes címe; ügyintéző: **Dr. Sugár Frigyes** ügyvéd) által képviselt **Felperes (Felperes címe)** I. rendű, a II.rendű felperes neve (**II. rendű felperes címe**) II. rendű, az **III. rendű felperes (III. rendű felperes címe)** III. rendű felpereseknek a **Németh H. Gábor ÉS Társai Ügyvédi Iroda (Jogi képviselő címe; ügyintéző: Németh H. Gábor** ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. december 16. napján kelt 9.G.42.240/2015/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 672.000 (Hatszázhetvenkettőezer) forint + áfa, a II. rendű felperesnek 583.000 (Ötszáznyolcvanháromezer) forint + áfa, a III. rendű felperesnek 468.700 (Négyszázhatvannyolcezer-hétszáz) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a **gazdasági társaság** megrendelővel kötött szerződésben vállalta olyan szolgáltatás teljesítését, amelynek része volt a metró építési munkákhoz kötötten „A Kapcsolódó felszíni beruházások-... állomások tervezési feladatainak" ellátása. A tervezési szolgáltatás egy részét az alperes határidőre nem tudta volna teljesíteni, ezért a megrendelője hozzájárult ahhoz, hogy a fővállalkozó alperes alvállalkozók bevonásával fejezze be a tervezési munkákat, a 2007. május 29-ei megbeszélésről készített emlékeztetőben megnevezte a tervezési szolgáltatás teljesítésébe bevonható alvállalkozókat.

Az alperes megrendelőjének megbízottja az alperessel megkötött megállapodásban meghatározta, hogy az alperes az alvállalkozókat mely tételek teljesítéséhez vonhatta be a szolgáltatásának eredményes befejezése érdekében. Az alperes megrendelőjének kikötése volt, hogy az eredeti fővállalkozási szerződésnek megfelelő műszaki tartalmat és pénzügyi ütemezést kellett az alvállalkozói szerződéseknek is tartalmazniuk. Az alvállalkozási szerződések tervezetét a fővállalkozó alperes átadni volt köteles véleményezés céljából a megrendelő megbízottjának.

Az alperes a megrendelőjének megbízottjával egyeztetve az előkészített alvállalkozási szerződéseket benyújtotta, majd a megelőzőleg folytatott egyeztetéssel összhangban a felperesek 2007. június 11-én külön-külön írtak alá ugyanazon a napon tervezési szerződéseket az alperessel. A szerződések tárgya a „... Metró vonal I. szakasz kapcsolódó felszíni beruházások tervezése, ... állomások, ... állomás, ... - ... út - ... utca - ... utca csomópont és csatlakozó utak tanulmány-, engedélyezési és tendertervei” voltak. A tervezési szolgáltatások műszaki tartalmát külön melléklettel részletezték. Az aláírt tervezési szerződésekkel az I. rendű alperes tervezési díját 45.000.000 forint + áfa összegre, a II. rendű alperes tervezési díját 38.000.000 forint + áfa összegre, a III. rendű felperes tervezési díját 29.000.000 forint + áfa összegre számították.

A felperesek külön-külön vállalt szolgáltatásainak teljesítését 2007. augusztus 7-ei szállítási véghatáridővel írták elő. A szerződések két részhatáridőt tüntettek fel a véghatáridő kijelölése mellett. A pénzügyi ütemezés egy részszámla és egy végszámla benyújtásával volt meghatározott. A végszámlát a felperesek a 2007. augusztus 7-ei határidővel előírt teljesítés alapján nyújthatták be. Megjelölték a tervezési szerződések, hogy hány példányban és milyen módon rögzített, illetve adathordozón tárolt formában köteles átadni a megrendelőjének a három alvállalkozó felperes a munkájának eredményét.

Az alperes megrendelője e per alperesének vállalkozási díját arra hivatkozással nem fizette meg, hogy az alperes a szolgáltatás teljesítésével felróható késedelembe esett.

Az alperes a 2008. április 24-én indult választottbíróági eljárásban kívánta megbízójával szemben kötelmi jogait érvényesíteni, a választottbíróági eljárásban ellenszolgáltatás teljesítésére, illetve a bankgarancia lehívásával neki okozott kár megtérítésére tartott igényt. A választottbíróági eljárás felpereseként arra hivatkozott, hogy a felelősség alóli mentesülését eredményező körülmények miatt kizárt a felróható késedelme. Megrendelője állította azonban a választottbíróági eljárásban, hogy a szolgáltatott tervek nem voltak szerződésszerű teljesítésként elfogadhatók.

A megindított választottbíróági eljárásra tekintettel a jelen ügyben peres felek képviselői 2008. december 18-án tartottak egyeztetést, áttekintve az eljárásban megítélendő jogvita tartalmát. Miután az alvállalkozó felperesek 2007 év júliusában leszállították a tervdokumentációkat, és ezeket az alperes felülvizsgálta, kisebb javítások és kiegészítések elvégzését rendelte el - így a 2008. december 15-éig leszállított kiegészítésekkel és javításokkal elfogadta az alvállalkozói teljesítést és befogadta az alvállalkozók számláit. A felek megállapodása tartalmazta, hogy „Amennyiben az ítélet (a választottbíróági ítélet) nem a **T. Kft.** és a **gazdasági társaság** között fennálló szerződés teljes összegének a kifizetésére kötelezi a **gazdasági társaság**-t, hanem annak bizonyos százalékát tartja jogos követelésnek, az alvállalkozók kötelezik magukat, hogy a **T. Kft.** által ugyanazon százaléknak megfelelő különbözet mértékéig kiállított számlát befogadják, és annak értékét beszámítják a **T. Kft.** részére”.

A felperesek egyrészt 2009. január 6-án, másrészt 2009. január 5-én kibocsátott számláikkal igényelték vállalkozási díjaik megfizetését (fizetési határidő: 2009. február 1. napja volt), így az I. rendű felperes 45.000.000 forint + áfa, azaz 54.000.000 forint, a II. rendű felperes 38.000.000 forint + áfa, azaz 45.600.000 forint, a III. rendű felperes 29.000.000 forint + áfa, azaz 34.800.000 forint összegben jelölte meg a díjkövetelését.

A felperesek megbízott jogi képviselőjük útján közölt fizetési felszólítására az alperes a 2012. április 22-ei nyilatkozatával egyértelművé tette, hogy a benyújtott számlák tartalmát tekintve a felek között a követelés összegében sem állt fenn vita. Nem vitatta a fizetési kötelezettségét és kijelentette, hogy annak eleget kíván tenni. Ennek feltétele az lett volna - az alvállalkozókkal kötött megállapodásban írtakkal összhangban -, hogy a választottbíróság kötelező rendelkezését és annak sikeres behajtását követően az alvállalkozók kifizetéséhez szükséges összeg a fővállalkozó alperes rendelkezésére álljon. Az alperes nyilatkozata arra utalt, hogy amint a megrendelőjétől a számlájára megérkezik a vállalkozói díja, úgy a négy további alvállalkozóját, így közöttük e per három felperesét haladéktalanul kifizeti.

A választottbíróóság a 2011. december 23-án meghozott ítéletével (VB/08098) kötelezte e per alperesének megrendelőjét, hogy fizessen meg a választottbíróóság előtt keresetet indító félnek 432.850.000 forintot a késedelmi kamatával együtt. Ezt meghaladóan azonban elutasította az 540.000.000 forint vállalkozói díj megfizetésére irányuló keresetet.

A választottbíróóság ténymegállapítása volt, hogy az alperes a megrendelőjének a tervek egy részét átadta. A tervek további része elkészült és megismerhetővé vált, azonban az átadásokat nem dokumentálták. Voltak azonban olyan tervek, amelyeket az alperes a megrendelőjének felmondását követően próbált átadni. Az alperes és a megrendelője közötti jogvitát úgy ítélte meg a választottbíróóság, hogy az alperes nem követett el felróható szerződésszegést, ezért a megrendelője javára nem nyílt meg az egyoldalú megszüntetés joga. A kiadott felmondási nyilatkozatot kötelemszegő magatartásként minősítette, és összességében az elkészített tervek ki nem fizetett nettó 381.500.000 forint munkadíjának, az el nem készült tervrész díjából a nyereség 1.350.000 forint nyereséghányadának, valamint az 50.000.000 forint bankgarancia megfizetésére kötelezte az alperes megrendelőjét.

A választottbíróósági eljárás alpereseként fizetésre kötelezett **gazdasági társaság** érvénytelenítési keresetet indított az állam bíróságán, azt az érvénytelenítési per bírósága a 2012. július 9-én meghozott jogerős ítéletével elutasította.

A 2012. szeptember 17-én kelt - megbízott jogi képviselő útján az alperesnek megküldött - nyilatkozattal a három felperes a fizetési kötelezettség elismerésére és a választottbíróóság ítéletére hivatkozással igényelte a kiszámlázott vállalkozási díj megfizetését.

Az alperes a 2012. október 15-én kiadott nyilatkozatával azt nem vitatta, hogy a felek között szerződések jöttek létre, de azt már vitatta, hogy a teljesítés mértéke alapján valóban olyan díjat követelhettek volna az alvállalkozó felperesek, mint amit bejelentettek. Nyilatkozata szerint csakis kárként tudja figyelembe venni követelésüket, hiszen a választottbíróóság nem teljesítés, hanem kár címén hozott ítéletet. Nyilatkozata azt tartalmazta, hogy a számlákból elhatárolta a kétes követeléseket ügyvédi letétbe azzal, hogy bírósági határozat alapján köteles csak az eljáró ügyvéd a kötelezettségeket teljesíteni.

A felperesek az alperessel szemben felszámolási eljárást kezdeményeztek a 2012. október 5-én benyújtott kérelmükkel. A felszámolási eljárásokban eljáró bíróság a 2013. november 29-én meghozott végzésekkel az eljárásokat megszüntette és tényként állapította meg, hogy a felek között elszámolási jogvita keletkezett, de a jelen per alperese és a megrendelője közötti jogvitában a választottbíróóság a határozatával a vállalkozói teljesítést 67%-os mértékűnek ítélte meg. A fellebbviteli bíróság az elsőfokú bíróság végzéseit 2014. november 6-i határozatával helybenhagyta. A peres eljárás megindítását megelőzően 2015. január 14-én a felek képviselői egyeztetést tartottak, amelynek során a felperesek a választottbíróósági ítélet alapján a megrendelőjük pénztartozását a 67 %-os mértékkel számolták volna. Az alperes a fizetési kötelezettségét változatlanul megtagadta.

A megváltoztatott keresetében az I. rendű felperes 54.000.000 forint és annak 2009. február 11-étől járó késedelmi kamatai megfizetésére, a II. rendű felperes 45.600.000 forint és annak 2009. február 11-étől járó késedelmi kamatai megfizetésére, a III. rendű felperes 34.800.000 forint és annak 2009. február 11-étől járó késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A felperesek a keresettel érvényesített jogukat látszólagos halmazatban meghatározva az alperessel szemben elsődlegesen az alperessel 2007. június 11-én megkötött tervezési szerződés alapján ellenszolgáltatás teljesítésének követelésével éltek, másodlagosan - abban az esetben, ha a harmadik személy jóváhagyásához kötött lett volna a felek szerződése és ilyen jóváhagyással nem rendelkeztek volna - a kötelmi jogi érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazásával igényelték a szerződések hatályossá nyilvánítását a határozathozatalig. Harmadlagosan gazdagodás visszatérítésére kérték kötelezni az alperest azt állították, hogy a munkaeredmény alapulvételével az ő rovásukra jutott vagyoni előnyhöz az alperes.

Állították, hogy a tervezési szolgáltatásokat teljesítették, a számlákat ennek megfelelően állították ki. Az alperessel 2008. december 18-án megkötött megállapodást értelmezve arra hivatkoztak, hogy akaratuk arra irányult, hogy a per felpereseit végső soron a **gazdasági társaság**-vel szembeni pernyertesség 69,99 %-os arányával illethesse meg a követelés joga az alperessel szemben. A felperesek vitatták, hogy a szerződéseket úgy kellene értelmezni, hogy harmadik személy jóváhagyásától függően kötötték meg a felek a megállapodásaikat.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Vitatta, hogy a felek képviselői által aláírt szerződésekhez kötelmi hatály lenne köthető.

Előadta, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) szabályait alkalmazva a szerződő peres felek harmadik személy jóváhagyásához kötötték a szerződések létrejöttét. A harmadik személyként kijelölt **gazdasági társaság** - mint a ... tender megrendelője - nem adta meg a hozzájárulását, ezért a tervezési szerződések a polgári jog szabályai alapján létre nem jönnek tekintendők. A polgári jogi jogkövetkezmény miatt az érvénytelenség kötelmi jogi szabályait alkalmazva kell a felek egyes kötelezettségeit és jogait megítélni. Az alperes hivatkozott arra is, hogy ő maga nem jutott munkaeredményhez és nem is adott át pénzeszközöket a felpereseknek az aláírt szerződések alapján. A feleknek így nincs mit egymás felé relatív hatályú kötelezettséggel járó módon kiadni.

Az alperes védekezése másodlagosan az volt, hogy amennyiben a létrejött és érvényes szerződéseknek kötelmi hatálya van, úgy a felperesek teljesítéséhez fűződő kötelmi hatályok nem állhattak be, az alperes ugyanis nem jutott munkaeredményhez egy-egy szolgáltatás teljesítés alapján.

Vitatta azt is, hogy a tartozáselismerésnek nevezett jognyilatkozatához olyan jogkövetkezmények párosulnának, amely perbeli jogvitában a bizonyítási kötelezettségeket is meghatározná, továbbá, hogy a cégszerűen alá nem írt nyilatkozathoz a polgári jog szabályai alapján kötelmi jogkövetkezmény lenne kapcsolható. Kifejtette, hogy a jognyilatkozatból nem állapítható meg a tartozás fennállása, nem azonosítható a tartozás összege sem.

Hiányosnak hivatkozta meg a felperesek perbeli tényállításait, miután nem volt előtte azonosítható a felperesek előadásából, hogy állítottan mikor és milyen eredménnyel teljesítettek volna kötelmi hatállyal szolgáltatást. Védekezésével vitatta, hogy a felperesek alappal gazdagodás visszatérítését igényelhetnék, szerinte a három felperes nem jelölt meg olyan adatot, amelyből megállapítható lenne, hogy rovásukra az alperes gazdagodott.

A Fővárosi Törvényszék a 2015. december 16. napján kelt 9.G.42.240/2015/13. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy az I. rendű felperesnek 38.145.600 forintot és ennek 2009. február 11-étől; a II. rendű felperesnek 32.211.840 forintot és ennek 2009. február 11-étől; a III. rendű felperesnek 24.582.720 forintot és ennek 2009. február 11-étől 2013. június 30-áig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegű, 2013. július 1-jétől a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8% ponttal növelt értékű kamatát 15 napon belül fizesse meg.

A keresetet ezt meghaladóan elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül az I. rendű felperesnek 1.603.290 forint, a II. rendű felperesnek 1.471.180 forint, a III. rendű felperesnek 1.143.280 forint költséget fizessen meg.

Ítéletében a felek előadása és a peres iratokhoz csatolt okiratok alapján meghatározható tények alapján a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében írtakkal összhangban értékelve és mérlegelve való tényként állapította meg, hogy a 2007. június 11-én a felperesek és az alperes között külön-külön létrejött, a Ptk. 408. §-ával nevesített szerződésekben meghatározott szolgáltatásokat e per felperesei teljesítették, az ellenszolgáltatás teljesítését az alperes jogos ok nélkül tagadta meg. A felpereseket a Ptk. 313. §-ával nevesített választási jogukra figyelemmel

illette meg a Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján az ellenszolgáltatás teljesítésének követelését jelentő jog.

Az alperes védekezését alapul véve az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a felpereseket terhelte annak a bizonyítása, hogy az alperessel kötött szerződések létrejöttek, érvénytelenségi ok hiányában azokhoz kötelmi hatály volt köthető, annak alapján a felek egymás felé kölcsönösen szolgáltatás teljesítési kötelezettséggel tartoztak.

A peres felek által becsatolt okirati bizonyítékok tartalmát alapul véve való tényként állapította meg, hogy az alperes megrendelője maga is közreműködője volt az alvállalkozási szerződések előkészítésének, ezzel összefüggésben a fővállalkozó alperessel egyeztetést is tartott. Ezért a felperesek úgy köthették meg az alperessel az alvállalkozási szerződéseiket, hogy ezen szerződések a Ptk. 215. § (1) és (2) bekezdéséből következően is létrejöhettek. A fővállalkozó alperes megrendelője a felek alvállalkozási kötelmén kívül álló harmadik személyként nem tagadta meg az alvállalkozási szerződésekhez a beleegyezését. A 2007. június 11-én folytatott egyeztetések tartalmát rögzítő iratok ennek ellenkezőjét tanúsították a perben. Az alperes a Ptk. 215. § (3) bekezdésére hivatkozással az érvénytelenség kötelmi jogi jogkövetkezményének tényére hivatkozással az ellenszolgáltatások teljesítését nem tagadhatta volna meg.

Való tényként állapította meg továbbá, hogy a 2007 júliusi szolgáltatás teljesítéseket követően, a benyújtott számlákban írt teljesítési határidők eltelte után a felek szerződéseinek tartalma a 2008. december 18-án lefolytatott egyeztetés eredményével módosult. A 2008. december 18-ai megállapodások - a szerződéses nyilatkozatok Ptk. 207. § (1) bekezdésében írtakkal összhangban álló értelmezése alapján - a Ptk. 240. § (1) bekezdésében foglaltak alapján módosultak, a per felperesei elfogadták, hogy a választottbírósági ítélet szerinti marasztalás arányával egyezően illetheti meg őket a vállalkozás díja a teljesített tervezői munka ellenében. Az alvállalkozó felperesek kötelezték magukat arra, hogy a szerződésükben eredetileg írt vállalkozási díjuk összegét csökkentik a jogos követelésként megítélt összeg százalékos arányával egyezően.

Az okiratok tartalma alapján megállapította, hogy a választottbírósági eljárásban e per alperese 540.000.000 forint vállalkozási díj megfizetését követelve indított keresetet a megrendelőjével szemben, a választottbírósági ítéletből következően az elkészített tervek ki nem fizetett nettó 381.500.000 forint munkadíjának megfizetéséről rendelkezett a jogvitát elbíráló választottbíróság. Határozatának indokolásában jogi tényként állapította meg, hogy az e per alperesének, mint fővállalkozónak a teljesítéséhez fűződő joghatályok részben beálltak, ezért tarthatott igényt munkadíjának kifizetésére.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a 2008. december 18-án módosított szerződéses köteleknek megfelelően ezért az alvállalkozó felpereseket a 2009. január 6-án, illetve január 5-én kibocsátott számlákban írt vállalkozási díjak arányos része (70,64%-a) illeti meg. Az elsődlegesen érvényesített jog alapulvételével kötelezte az alperest az ellenszolgáltatás teljesítésére és a késedelmi kamat megfizetésére a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése alapján.

A részleges pernyertesség-pervesztesség arányában kötelezte a nagyobb részben pervesztes alperest a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíj és a lerótt eljárási illeték összegével számításba vett perköltség megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3. § (1) és (2) bekezdése alapján, az I. rendű felperesnek 868.736 forint + áfa összegű, a II. rendű felperesnek 764.710 forint + áfa összegű, a III. rendű felperesnek 506.520 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj költséget állapított meg.

A felperesek perköltségéhez külön-külön hozzászámította a lerótt eljárási illeték fejenként 500.000 forint összegét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását,

másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást, amelynek alapján a jogszabályok téves alkalmazásával hozott ítélete érdemben is helytelen. Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésébe és a Ptk. 215. § (1) és (3) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy a felek között érvényes vállalkozási szerződések állnak fenn és tévesen állapította meg, hogy a felperesek a Ptk. 408. §-ában nevesített szerződést teljesítették volna, amely alapján az ellenszolgáltatás teljesítésének követelésére vonatkozóan követelésük áll fenn.

Előadta, hogy a peres felek között 2007. június 11. napján kötött vállalkozási szerződések 21. pontja rögzíti, hogy „A jelen szerződés érvényességi feltétele, hogy a **gazdasági társaság** az alábbi záradékot elfogadja”. A **gazdasági társaság** azonban a szerződések egyikét sem látta el záradékával. E tény a felperesek több alkalommal a per során (a 2015. október 8. napján tartott tárgyaláson, és a 2015. október 22-én kelt előkészítő iratban) kifejezetten elismerték.

Álláspontja szerint a 2007. június 11-én felvett jegyzőkönyv - az elsőfokú bíróság irattellenes megállapításával szemben - nem igazolja a **gazdasági társaság** hozzájárulását a perbeli konkrét alvállalkozói szerződésekhez. E jegyzőkönyv a 2. pontjában éppen azt tartalmazza, hogy a megküldött szerződés-tervezetek módosításra és kiegészítésre szorulnak. A módosított szerződések benyújtásának határideje 2007. június 12. napja lett volna. A **gazdasági társaság** beleegyezése hiányában a szerződések nem jöttek létre, a Ptk. 215. § (3) bekezdése alapján az érvénytelenség jogkövetkezményeit kell alkalmazni.

Az elsőfokú ítélet megállapításával ellentétben a 2008. október 18-án kelt jegyzőkönyv szerződés létrejöttének hiányában nem tekinthető a szerződés módosításának, de az okiratban megtett nyilatkozat cégjegyzés hiányában a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 29. § alapján egyébként sem minősül az alperes képviselőtében tett nyilatkozatnak.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében tévesen állapította meg, hogy a felperesek ténylegesen elvégezték a tervezési munkát. Annak ellenére nem indokolta meg, hogy a felperesek teljesítését mely bizonyítékok alapján látja igazoltnak, hogy az alperes kifejezett vitatására tekintettel a teljesítés igazolását a felperesek bizonyítási terheként jelölte meg. A perben csatolt okiratok mindezek igazolására nem alkalmasak, mert azok a Gt. 29. §-ára figyelemmel az alperes nyilatkozatának nem tekinthetők. Teljesítés hiányában a felperesek igénye sem a megítélt jogalapon, sem a keresetben megjelölt további jogalapokon nem megalapozott, így a kereset elutasításának van helye.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Előadták, hogy a 2008. december 18-án felvett jegyzőkönyvet az alperes képviselőjére jogosult **személy** ügyvezető írta alá. Hangsúlyozták, hogy a jegyzőkönyvben az alperes a felperesekkel kötött megállapodás keretében elismerte az alvállalkozók teljesítését, befogadta a szerződés szerinti számlákat, és a felek a választottbírósági ítélet eredményéhez képest a felpereseknek járó munkadíj arányát egyértelműen rögzítették. Nyilvánvaló, hogy a tervdokumentációk alperesi felülvizsgálata és a kisebb javítások elrendelése csakis azt követően történhetett, hogy a felperesek a terveket elkészítették. Az alperes a felperesek által kezdeményezett felszámolási eljárásban többször is azt a jognyilatkozatot tette, hogy részére a választottbírósági eljárásban megítélt, és a **gazdasági társaság** által át is utalt 438.850.000 forint és járulékaiból a felpereseket megillető összeg ügyvédi letét formájában rendelkezésre áll és a bíróság ítélete alapján készen áll a kifizetés teljesítésére. Ezt az alperesi nyilatkozatot erősítette meg a 2012. október 15-én kelt, ... ügyvéd által kiállított letéti igazolás is. A felszámolási eljárást megszüntető végzésben a bíróság az alperes akkori nyilatkozatai és a becsatolt dokumentumok alapján rámutatott arra, hogy a feleknek a választottbíróság jogerős ítélete alapján kell elszámolniuk egymással, a vitatott követelés fedezete ügyvédi letétként a hitelezők rendelkezésére áll. Az alperes ennek megfelelő pénzügyi helyzetét támasztja alá az IM céginformációs rendszeren keresztül elérhető 2015. évi mérlege is.

Véleményük szerint az elsőfokú bíróság akkor járt volna el iratellenesen, ha helyt adott volna az alperes saját korábbi nyilatkozataival és a rendelkezésre álló okiratokkal teljes mértékben ellentétben álló, és semmivel nem bizonyított alperesi tényállításnak, melyben a felperesek teljesítését utólag tagadta.

Fellebbezés hiányában a per fő tárgya tekintetében az I. rendű felperes keresetét 15.854.400 forint, a II. rendű felperes keresetét 13.388.160 forint, a III. rendű felperes keresetét 10.217.280 forint vállalkozói díj és kamatai tekintetében elutasító ítéleti rendelkezés a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében első fokon jogerőre emelkedett. A Fővárosi Ítéltábla kizárólag az ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseit bírálta felül.

A fellebbezés megalapozatlan.

Nem indokolt a másodlagos fellebbezési kérelem teljesítése, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, mert az elsőfokú bíróság a peres eljárás szabályait az eljárása során nem sértette meg, és nem indokolt a bizonyítási eljárás kiegészítése sem. Az elsőfokú bíróság az eljárásban feltárt és a rendelkezésére álló adatok és bizonyítékok okszerű, a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek maradéktalanul megfelelő értékelésével helyesen állapította meg a tényállást, a jogvita eldöntése szempontjából jelentős jogi érveléseket elbírált és helyes jogi álláspontot elfoglalva hozta meg döntését. Érdemi határozata helytálló, azt a jogszabályok pontos megjelölésével, részletesen megindokolta, azzal a Fővárosi Ítéltábla teljes egészében egyetért.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésének indokait kizárólag a fellebbezésben foglaltakra tekintettel egészíti ki az alábbiakkal:

A polgári jogi szerződéssel a mellérendelt jogalanyok között olyan jogviszony jön létre, amelynek hatálya relatív, tehát kizárólag a szerződéskötésre irányuló akaratnyilatkozatot kinyilvánító szerződő felekre terjed ki [Ptk. 205. §(1) bekezdés és 198. § (1) bekezdés]. Más személyek részére jogot nem keletkeztet és azokra kötelezettséget sem hárít, mint ahogyan szerződésen kívül álló személy akaratnyilatkozatának - a szerződő felek akaratával szemben - a kötelelem tartalmára, hatályára, létrejöttére és érvényességére sincs kötelmet alakító joghatása. Ebből következik, hogy a Ptk. 215. §-ában foglalt szabályok is csak ennek figyelembevételével értelmezhetők, hiszen harmadik személy jognyilatkozata a szerződő felek jogait és kötelezettségeit csak abban az esetben alakíthatja, ha ezt - a szerződéskötés szabadságát ebben az értelemben korlátozó - kógens jogszabályi rendelkezés írja elő, vagy maguk az adott szerződést megkötő felek így állapodnak meg. A Ptk. 215. § (3) bekezdésében foglalt jogkövetkezmény ezért kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha a harmadik személy beleegyezését a szerződő felek saját szerződéses jogviszonyuk feltételeként kikötik, vagy arról kötelezően alkalmazandó jogszabály rendelkezik, illetve ahhoz hatósági jóváhagyás szükséges.

Az alperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy valamennyi felperessel megkötött alvállalkozási szerződés részeként a felek rendelkezése szerint „A jelen szerződés érvényességi feltétele, hogy a **gazdasági társaság** az alábbi záradékot elfogadja”. A III. rendű felperessel megkötött szerződésnek a fellebbezésben idézett rendelkezés nem volt része.

Az alperes az I. rendű és a II. rendű felperessel megkötött szerződéseinek részévé vált az idézett rendelkezés, azonban az nem lépett hatályba. Az abban kikötött feltétel elhagyásának megfelelő tényleges állapot a felek egyező akaratából létrejött, mert a szerződő felek úgy tekintették, hogy az alvállalkozási szerződések a **gazdasági társaság** hozzájárulása nélkül is létrejöttek, a az I. rendű és

a II. rendű felperesek a teljesítést a szerződések alapján megkezdték, az alperes a szerződések alapján nyújtott szolgáltatásokat átvette [Ptk. 218. § (3) bekezdés].

A fentiekre figyelemmel az alperes a Ptk. 215. § (3) bekezdésére hivatkozással az érvénytelenség kötelmi jogi jogkövetkezményének tényére hivatkozással az ellenszolgáltatások teljesítését nem tagadhatta volna meg.

A felperesek által szolgáltatott okirati bizonyítékok tartalmára figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen vont arra következtetést, hogy az alvállalkozási szerződésekben meghatározott szolgáltatásokat a felperesek teljesítették, az ellenszolgáltatás teljesítését az alperes jogos ok nélkül tagadta meg. A felpereseket a Ptk. 313. §-ával nevesített választási jogukra figyelemmel illette meg a Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján az ellenszolgáltatás teljesítésének követelését jelentő jog.

A fentiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - az indokolás részbeni megváltoztatásával - az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése értelmében kötelezte az alperest a felpereseknél a jogi képviselő munkadíjában felmerült másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét - figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított munkadíj összegére - a kifejtett képviselési tevékenységgel arányban az R. 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg. A sikertelenül fellebbező alperes köteles a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján megállapított fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2016. június 15.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

. Pusztai Anita s.k.
előadó bíró

. Kurucz Zsuzsánna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő